

Harmonizované kódy jako řešení pro řidiče, kteří potřebují řídit i přes zdravotní omezení, se využív

25.2.2026 - | Ministerstvo dopravy ČR

Zdravotní komplikace řidiče neznamenaí automaticky konec za volantem. V mnoha případech stačí nastavit podmínky nebo přiměřená omezení řízení, která se zapisují do řidičského průkazu formou harmonizovaných kódů platných v celé EU. V ČR jejich využívání roste. O konkrétním omezení rozhoduje praktický lékař. Tento systém pomáhá zachovat mobilitu lidem, kteří to potřebují a současně posiluje bezpečnost silničního provozu.

Harmonizovaných kódů existuje celá řada. K běžným příkladům patří povinnost jízdy s brýlemi, která se aktuálně týká 922 233 osob. Stále více jsou pak využívány i méně známé harmonizované kódy, které jsou dobře využitelné pro řidiče seniory, kteří mají určité zdravotní limity. Jde například o omezení jízdy v okruhu vymezeného počtu kilometrů od místa bydliště řidiče nebo pro jízdu pouze ve městě/regionu, což se tak aktuálně týká 4 706 řidičů. Jízda jen s vozem s automatickou převodovkou se vztahuje na 3 210 řidičů, zákaz jízdy po dálnici má jako omezení zaznamenáno 2 054 lidí. Omezení jízdy podle denní doby (například zákaz jízdy v noci) aktuálně musí dodržovat 1 810 řidičů, omezení do předem dané maximální rychlosti pak 1 241 řidičů.

„Chceme, aby se lidé zdravotních prohlídek nebáli. Smyslem není někomu automaticky sebrat možnost řídit. Naopak, velmi často se díky vyšetření nastaví takové podmínky, aby člověk mohl bezpečně pokračovat v řízení. Cílem povinných zdravotních prohlídek u seniorů je včas zachytit rizika a najít řešení, které umožní bezpečnou mobilitu a zároveň předejde vysoce rizikovým situacím,“ říká ministr dopravy **Ivan Bednárik**.

Posudek o zdravotní způsobilosti vydává praktický lékař, omezení se vždy stanovují individuálně. Informaci předá lékař na příslušný úřad obce s rozšířenou působností, která řidičské průkazy vydává.

Informaci o tom, že řidič má kvůli zdravotním problémům omezenou způsobilost řídit vozidlo předávají úřadu i odborní lékaři. Pochybnosti o zdravotní způsobilosti řidiče může oznámit i policista na základě běžné dopravní kontroly nebo vyšetřování nehody. Úřad se daným podnětem zabývá, nařídí přezkoumání zdravotní způsobilosti lékařem, a výsledkem může být podmínění, ale i odnětí řidičského oprávnění. Ročně úřady řeší okolo tisíce takových podnětů. Platí také, že pokud lékař vyhodnotí, že řidiče z hlediska jeho zdravotního stavu již nic neomezuje v řízení auta, může být u řidiče zrušené podmínění řidičského oprávnění nebo mu může být řidičské oprávnění vráceno. O zrušení podmínění či vrácení řidičského oprávnění musí řidič požádat. Poté dochází k vydání nového řidičského průkazu.

„Senioři nepatří mezi nejrizikovější skupiny řidičů. Své zdravotní limity často kompenzují například volbou známých tras, opatrnější jízdou a dlouholetou řidičskou praxí. S vyšším věkem nicméně klesá rychlost vnímání a reakce. Senioři také hůře vyhodnocují komplikované dopravní situace s mnoha podněty. Chybují proto například ve složitých křižovatkách a mají více nehod kvůli nedání přednosti, kdy přehlédnou jiné auto, motocykl či třeba chodce. Na řízení také mají významný vliv chronické zdravotní komplikace jako cukrovka či cévní onemocnění, určité typy léků či vady zraku,“ říká

vedoucí oddělení BESIP Ministerstva dopravy **Tomáš Neřold**.

Řidič, který dosáhl věku 70 let, musí na povinnou zdravotní prohlídku, kde lékař zhodnotí jeho schopnosti řídit. Pokud v jeho případě dojde ke změně zdravotního stavu, lékař předává informaci i příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností. Snahou je umožnit řidičům zůstat mobilní i přes různé zdravotní komplikace. U seniorů trvá doba platnosti prohlídky dva roky s tím, že pokud lékař uzná za vhodné, může dobu platnosti zkrátit (požvat si řidiče na kontrolu dříve).

<https://md.gov.cz/Media/Media-a-tiskove-zpravy/Hramonizacni-kody?returl=%2FMedia%2FMedia-a-tiskove-zpravy>